

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W KRAKOWIE

z dnia 2014 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Lipowiec”¹⁾

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628, 842, z 2014 r. poz. 805, 850, 1002, 1101) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Lipowiec”, zwanego dalej "rezerwatem", na okres 20 lat od dnia wejścia zarządzenia w życie.

§ 2. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i turystycznych naturalnego fragmentu buczyny karpackiej, rosnącej na Garbie Tenczyńskim Wyżyny Krakowskiej oraz zachowanie piękna krajobrazu z ruinami średniowiecznego zamku.

§ 3. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celów, o których mowa w § 2 są:

- 1) występowanie w rezerwacie siedliska żyznej buczyny karpackiej, z elementami flory siedlisk grądowych;
- 2) występowanie w rezerwacie populacji gatunków zwierząt chronionych (co najmniej 36 gatunków) i roślin chronionych (co najmniej 25 gatunków), w tym rzadkich i zagrożonych w swym występowaniu w Polsce;
- 3) obecność w rezerwacie trwałej ruiny średniowiecznego Zamku Lipowiec, zwanej dalej „Zamkiem”, o wysokich walorach krajobrazowych i kulturowych, z ekspozycją muzealną dotyczącą historii Zamku;
- 4) udostępnienie turystyczne rezerwatu poprzez szlaki turystyczne piesze: żółty, zielony, czerwony oraz szlak rowerowy zielony;
- 5) silna antropopresja na rezerwat ze strony turystów oraz działalności człowieka na terenach położonych w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu;
- 6) działalność na terenie Zamku Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietłowie i Zamek Lipowiec, zwanego dalej „Muzeum”;
- 7) działalność na terenie Zamku letniej kawiarenki i punktu sprzedaży pamiątek;
- 8) organizowanie przez Muzeum w obrębie murów Zamku otwartych imprez o charakterze historyczno – etnograficznym;
- 9) położenie rezerwatu w granicach Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego;
- 10) położenie rezerwatu w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowy wsi Wygietłów (od strony zachodniej i południowej);
- 11) położenie rezerwatu w obrębie kompleksu leśnego (rezerwat otoczony lasem od strony wschodniej i północnej);

¹⁾rezerwat przyrody "Lipowiec" - utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego Nr 396 z dnia 25 listopada 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 8, poz. 41 z 1960 r.), zmienionym Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego Nr 195 z dnia 20 października 1965 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 63, poz. 342), które utraciło moc z dniem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.)

12) położenie rezerwatu na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Chrzanów, na działkach ewidencyjnych o numerach: 1594/1, 1594/2, 1594/3, obręb Babice, w gminie Babice.

§ 4. Zidentyfikowane istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne oraz sposoby eliminacji lub ograniczania ich skutków przedstawia Załącznik Nr 1 do zarządzenia.

§ 5. 1. Tereny działki numer 1594/1 o powierzchni 10,49 ha i działki numer 1594/3 o powierzchni 0,12 ha objęte są ochroną czynną.

2. Teren działki numer 1594/2 o powierzchni 0,58 ha, na której znajduje się trwała ruina Zamku objęty jest ochroną krajobrazową.

2. Określenie działań ochronnych w obszarach ochrony czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań przedstawia Załącznik Nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Obszary i miejsca udostępnione dla celów edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych oraz sposoby ich udostępnienia przedstawia Załącznik Nr 3 do zarządzenia.

§ 7. Miejsca, w których może być prowadzona działalność handlowa przedstawia Załącznik Nr 4 do zarządzenia.

§ 8. Miejsca, w które można wprowadzać psy na smyczy i w kagańcu przedstawia Załącznik Nr 5 do zarządzenia.

§ 9. Położenie obszarów objętych ochroną czynną i krajobrazową i obszarów działań ochronnych przedstawia Załącznik Nr 5 do zarządzenia.

§ 10. Wprowadza się ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Babice, Chrząbów i Alwernia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Babice, Chrzanów i Alwernia oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego w części obejmującej obręb ewidencyjne: Babice, Kwaczała i Płaza, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych:

1) w granicach obszaru otuliny, wskazanej w Załączniku nr 6 do zarządzenia:

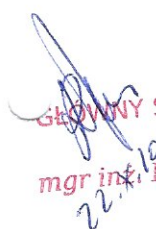
a) należy przestrzeń kształtować w oparciu o zasady zagospodarowania ustalone w studium krajobrazowym, o którym mowa w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Babice (Uchwała Nr XXXVII/263/2013 Rady Gminy Babice z dnia 24 maja 2013 r.) dla terenu zespołu zabudowy zabytkowej obejmującego obszary skansenu (UK) i zamku Lipowiec (ZL), terenu ofertowego dla realizacji przedsięwzięć związanych z obsługą turystyczną (UT2) oraz terenu otwartego o kluczowym znaczeniu dla ochrony zasobów ekologicznych (ZN); zasady powinny zapewniać ochronę środowiska przyrodniczego rezerwatu, ochronę krajobrazu naturalno-kulturowego wzgórza zamkowego z trwałą ruiną Zamku Lipowiec oraz ochronę tradycyjnych układów urbanistycznych wraz z istniejącymi obiektami zabytkowymi i z zespołami zieleni,

b) należy zachować ciągi widokowe wzdłuż ulic: Podzamcze, Parkowa i Zamkowa,

c) oddziaływanie działalności gospodarczej na środowisko nie może wykraczać poza granice nieruchomości, na której jest prowadzona, a w szczególności nie może zagrażać środowisku przyrodniczemu rezerwatu,

- d) należy dążyć do ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza,
 - e) należy dążyć do uporządkowania gospodarki ściekowej w oparciu o zbiorczy system kanalizacyjny;
- 2) nie należy lokalizować nowych obiektów budowlanych, za wyjątkiem podziemnej infrastruktury technicznej, w odległości mniejszej niż 50 metrów od granic rezerwatu;
- 3) należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu lub zalesić tereny położone w obrębie korytarzy ekologicznych wskazanych w **załączniku nr 7** do zarządzenia.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

GŁÓWNY SPECJALISTA
mgr inż. Robert Sawa
22.12.2014

Regionalny
Dyrektor Ochrony Środowiska
w Krakowie
mgr Rafał Rostecki

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody „Lipowiec” został utworzony na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego Nr 396 z dnia 25 listopada 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 8, poz. 41 z 1960 r., Nr 63 z 1965 r., poz. 342).

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i turystycznych naturalnego fragmentu buczyny karpackiej, rosnącej na Garbie Tenczyńskim Wyżyny Krakowskiej, oraz zachowanie piękna krajobrazu z ruinami średniowiecznego zamku.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody sporządza regionalny dyrektor ochrony środowiska lub zarządzający rezerwatem albo sprawujący nadzór nad rezerwatem, po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan ochrony dla rezerwatu przyrody (art. 19 ust. 6 ww. ustawy).

W 2011 roku Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie zleciła wykonanie dokumentacji na potrzeby planu ochrony oraz projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Lipowiec” firmie MGGP S.A. z Tarnowa.

Niniejszy projekt planu ochrony sporządzono w oparciu o dokumentację przygotowaną przez firmę MGGP S.A. w 2011 r., uwagi Ministra Środowiska zawarte w piśmie znak: DP-074-17/35808/12/AD z dnia 24 września 2012 r. i opinii Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 4 października 2013 r., znak: DOP-OC.6202.32.2013.HS i z dnia 18 lipca 2014 r.

Projekt planu ochrony opisuje przyrodnicze i społeczne uwarunkowania realizacji celu ochrony rezerwatu przyrody decydujące o jego wartości przyrodniczej i o sile oddziaływania człowieka na jego środowisko. W planie zidentyfikowano istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla przedmiotów ochrony rezerwatu oraz określono sposoby ich eliminacji lub ograniczania. W obszarze rezerwatu wyróżniono obszar objęty ochroną czynną (część wzgórza pokryta drzewostanem) i obszar objęty ochroną krajobrazową (teren trwałej ruiny Zamku Lipowiec). W celu zachowania przedmiotów ochrony rezerwatu zaplanowano na 20 lat działania ochronne z podaniem rodzaju, zakresu, terminów i lokalizacji tych działań.

Ponadto plan wskazuje miejsce, w którym może być prowadzona działalność handlowa (dziedziniec Zamku). Działalność handlowa polegająca na prowadzeniu kawiarenki i sprzedaży pamiątek jest wykonywana na terenie Zamku od wielu lat.

Plan określa także zasady organizacji na terenie rezerwatu, stałych imprez o charakterze historyczno – etnograficznym takich jak: Piknik Rycerski na Zamku Lipowiec, Tajemnice Zamkowej Wieży, Złot Wiedźm i Czarownic na Zamku Lipowiec.

W celu ochrony rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka w planie sformułowano ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowego planu zagospodarowania gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego. W §10 wskazano na konieczność zabezpieczenia środowiska przyrodniczego rezerwatu przed bezpośrednimi negatywnymi oddziaływaniami antropogenicznymi osiedli ludzkich (hałasem i oświetleniem powodującymi płoszenie i niepokojenie zwierząt, zaśmiecaniem, wydeptywaniem dzikich ścieżek, zrywaniem roślin, przenikaniem gatunków obcych itd.) oraz w celu ochrony ludzi i mienia przed zagrożeniem ze strony drzew, które w rezerwacie

osiągnęły znaczne rozmiary, a przy ścianie lasy mają korony jednostronnie rozbudowane w stronę terenu otwartego (niezlesionego) poprzez określenie warunku wprowadzenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Babice i miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Babice zabraniającego realizacji nowych obiektów budowlanych w odległości mniejszej niż 50 m od granic rezerwatu. Ponadto w ustaleniach zawarto warunek mówiący o kształtowaniu terenów zabudowy w otoczeniu rezerwatu w oparciu o studium krajobrazowe, którego obowiązek sporządzenia został określony w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Babice (Uchwała Nr XXXVII/263/2013 Rady Gminy Babice z dnia 24 maja 2013 r.). Ustalenia przedmiotowego Studium zostały uzgodnione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie. W studium krajobrazowym będzie należało określić szczegółowe warunki zagospodarowania dla nowych terenów zabudowy oraz zakres i formę przebudowy, rozbudowy i nadbudowy istniejących obiektów budowlanych w celu zachowania lub poprawy walorów krajobrazowych otoczenia wzgórza z Zamkiem Lipowiec i Skansenu. Ponadto w §10 zawarto warunek mówiący o konieczności pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu lub zalesienie terenów w obrębie korytarzy ekologicznych, wskazanych w załączniku nr 7 do zarządzenia, położonych gminach Babice, Chrzanów i Alwernia. Powyższy warunek ma na celu zachowanie powiązań ekologicznych rezerwatu z innymi ostojami roślin i zwierząt, które są niezbędne dla zachowania jego bioróżnorodności oraz utrzymania równowagi przyrodniczej.

GŁÓWNY SPECJALISTA

mgr inż. Robert Sawa

